Norges Fiskarlag og produktavgifta

Norges Fiskarlag har i løpet av de fem siste årene kastet titalls millioner kroner overbord i arbeidet med sosiale ordninger knyttet til produktavgiften. Det har påført lokallag og enkeltpersoner enormt arbeid og kostnader å rette opp uproffesjonelt og usolidarisk arbeid fra Norges Fiskarlag sin side.

Indre Herøy Fiskarlag beklager sterkt at organisasjonens omdømme ble ytterligere redusert fordi hverken Norges Fiskarlag sentralt eller den tidligere ledelse i Sunnmøre Fiskarlag tok imot den tilbudte og helt nødvendige kompetanse for å hindre en økning av produktavgiften til 5.3% på galt gunnlag.

Den demostrerte selvgodhet kunne ha kostet den norske fisker over 100 millioner kroner i 1993.

Dette ble forhindret ved at rikstrygdeverkets kontoutskrifter ble overlevert til SV sin stortingsgruppe i ellevte timen den 22. oktober 1992. Finansministeren fikk da umiddelbar oversendt en korrigering av opplysningene til den fremlagde stortingsproposisjon. Vedtaket om å øke produktavgiften ble usatt under Stortingets behandling den 4. november 1992, der også ny feilinformasjon ble grundig dokumentert fra Stortingets talerstol.

Produktavgiften ble ikke økt.

Videre tar Indre Herøy Fiskarlag avstand fra det overgrep, kun mot enefiskere som Norges Fiskarlag i samarbeid med Fiskebåtredernes forbund og Sjømannsforbundet fikk aksept for overfor departementet. Det er moralsk forkastelig, lovstridig og i strid med prinspippet om lik ytelse for lik forpliktelse da enefiskerne ikke fikk redusert produktavgift ved reduserte rettigheter. For folk flest vil dette oppfattes som et nytt eksempel på at den snevre krets i kameraderikulturen på nytt har forsynt seg grådig og umettelig av sine yrkesbrødres tarv og sosiale sikkerhetsnett.

Indre Herøy Fiskarlag ser frem til et positivt samarbeid med den nye ledelsen i Sunnmøre og Romsdal Fiskarlag for å kunne stå sterkere i forsvaret av det sosiale sikkerhetsnettet som våre forfedre har bygget opp og kjempet frem. Navlebeskuelse og maktsyke må nå vike. Forsvaret av fiskernes eget sosiale sikkerhetsnett skal styrkes og prioriteres.

Lokallagenes suverene stilling i vår organisasjon kan angripes, men aldri overvinnes eller oppløses av andre enn lokallaget selv. Tilfeldig ansatte og valgte til organisasjonens paraply som glemmer dette vil oppleve at intrigespill mot medlemmer er å sage over den grønne gren de selv sitter på. Stammen og roten vil stå, men den høyeste og grønneste grenen gir også det høyeste og hardeste fallet.

Indre Herøy Fiskarlag
Årsmøtet

Lekehytte til Strand

Det drypper etterhvert også litt lekeapparater på de cirka 100 barna i boligfeltet på Strand i Sortland. Nylig sørget kommunen for at ei flott lekehytte dukket opp på en av de fem kommunalt inntegnede lekeplassene, og dermed er to av de fem lekeplassene delvis opparbeidet etter ti års iherdig planlegging. (Foto: Rune Berge)

NHOs miljøbløff

«La oss samle kreftene om å gi veksten et fornyet innhold», skriver Terje Osmundsen i Næringslivets Hovedorganisasjon som en nyttårshilsen til det norske folk. En god ide. For mange typer vekst er miljønødvendig: Utviklingen av miljøteknologi, økt innsats for å stanse forørkning og redde regnskog, vekst i arbeidet med solenergi. Men for å finansiere miljøvekst, kan selvsagt ikke forbruket blant verdens rike øke — det må ned. Lavere toppforbruk vil i seg selv også være miljøpolitikk — det er toppforbruket som mest går til flytyrer og flere biler. I tillegg må forbruket — ikke veksten — i rike land bli mer miljøvennlig.

Men NHO tror selvsagt at både forbruk og luksusforbruk i Norge kan og må stige. Deres nye program for verdiskapning i Norge — med verdier mener NHO penger — er gjennomsyret av vilje til vekst uten endret innhold. Knapt et ord om det alle gode krefter skal samles om. To ord om internasjonale miljøavtaler. Hva skal de innholde? Hva gjør NHO for å påvirke de gode søsterorganisasjonene i andre land til å arbeide for avtaler på like vilkår? Hele hensikten med miljøpolitikk i Norge viser seg dessuten å være «å skape konkurransefortrinn for norsk næringsliv». Det betyr antagelig hardere utnyttelse av naturen.

Etter NHOs fallskjermskandaler, og toppledere med fantasilønninger og tilsvarende moderasjonskrav til andre, har selvsagt NHO behov for å forbedre sitt rykte. Men det gjøres ikke med den miljøbløffen som oppstår når Osmundsen ber alle gode krefter samles om vekst med nytt innhold, samtidig som NHO legger fram programmet «Næring for vekst», et program som tankeløst prøver å gi næring til god, gammeldagse kreftvekst.

Steinar Lem
Fremtiden i våre hender

«Der hvor intet er –»

Der hvor intet er, har sjøl keisaren tapt sin rett, heiter det. Sanninga i dette ordet kan kome til å gå smerteleg opp for dei folkevalgte i kommunane, for foreldra, for elevar og lærarar dersom framlegget til ny skolelov blir vedteke. Som kjent har ny kommunelov teke til å gjelde frå 1.01.93. Eit hovudprinsipp i denne loven er størst mogleg kommunal fridom og minst mogleg statleg styring. Til no har dei såkalla «særlovene» (t.d. sysselsettingsloven, valgloven, helse- og sosiallovgjevinga, skoleloven osv.) vore overordna kommuneloven. Det vil seie at rettane og bestemmelsane i desse lovene har kommunane vore pliktig til å sette ut i livet. Til dømes har kommunane vore plikta til å opprette eit helse- og sosialstyre, bygningsråd, skolestyre og nærings- og sysselsettingsråd, bibliotekstyre, brannstyre og barnehagenemd. Samansetning, oppgåver og handsaming av sakene har vore nedfelt i dei respektive lovene. Dette blir no opp til den enkelte kommune, både når det gjeld kva for utval dei ønsker å opprette, samansetning, og kva for saker dei vil delegere til desse utvala.

På same måte er kommunane stilt svært fritt når det gjeld kva for stillingar og administrasjon dei vil opprette på kommunenivå. Til dømes pålegg skoleloven kommunane i dag å ha skolesjef. Etter det nye lovframlegget vil dette bli opp til det enkelte kommunestyre å avgjere. Eit hovedmål med dei såkalla særlovene har vore å sikre alle innbyggarane eit mest mogleg likeverdig tilbod same kva for kommune dei bor i. Særleg viktig har denne målsettinga vore når det gjeld omsorg for barn og unge og forhold som har med liv og helse å gjere. I grunngjevinga for endringane heiter det at berre strengt faglege omsyn og behovet for nasjonal styring er grunnar til å pålegge kommunane krav til fagstillingar eller administrasjon.

Når ein så ser kva for utval og nemder som ikkje lenger er lovpålagt og kva for fagadministrasjon som no vil vere opp til den enkelte kommune, så viser det eit intresant mønster:

— kommunen skal lovpåleggast å ha brannsjef og biblioteksjef (og kjerkeverge)
— men skole/barnehageadministrasjon og sosialadministrasjon er ikkje lenger lovpålagt (med konsekvensar for bl.a. skolesjef- og helsesosialsjef-stillingane)
— kommunen må oppretthalde planutval, friluftsnemd, eldreråd, menighetsråd,
— men kan legge ned helse- og sosialstyret, skolestyret og barnehagenemd

Det er dei dyre sektorane, skole/barnehage og helse-sosialsektoren som staten vil fråskrive seg ansvaret for, innpakka i vakre ord om kommunalt sjølstyre. Men samstundes er dette sektorar som har avgjerande innverknad på gode og likeverdige oppvekstvilkår for ungane våre. I tillegg til fjerninga av den lovpålagte skolefaglege administrasjonen, opnar det nye framlegget til skolelov til full desentralisering til den enkelte skole. Det betyr at det kan opprettast driftsstyre ved den enkelte skole og samarbeidsutvalet vil bli dette driftsstyret.

Då det nye inntektssystemet vart innført i 1986 og dei øremerka tilskota til bl.a. skolen vart fjerna, vart det sagt at lovverket skulle sikre den statlege styringa og det nasjonale ansvaret for skolen. No ser vi at staten vil kvitte seg med både økonomi og lovverket som styringsinstrument for ein nasjonal skolepolitikk.

Kampen for enhetsskolen og det likeverdige skoletilbodet var nettopp ein kamp for at ungane skulle sikrast ei fullgod undervisning uavhengig av kor dei kom frå i landet og uavhengig av privat såvel som kommunal økonomi. Øremerka tilskot til skoleverket og rettar nedfelt i ein nasjonal skolelov, var sentrale verkemiddel i dette arbeidet. Distriktsskolen, dei små skolane, ungane frå fiskarbåten, småbruket og utkantane har mykje å tape dersom skoletilbodet blir heilt avhengig av ein skrantande kommuneøkonomi. Eg oppfordrar foreldre, kommune-politikarar, lærarar og andre fagorgansierte til å gje staten eit eintydig svar på den høringa dei har sendt ut med så alt for kort høringsfrist (1. feb. 1993): Det er ikkje særlovane som har hindra kommunane i å utvikle gode oppvekstmiljø og trygge lokalsamfunn. Inntektssystemet og den økonomiske politikken overfor kommunane er nok større syndarar i så måte!

Nesna 11. jan. 1993
Arna Meisfjord
landstyrerepresentant
Norsk lærarlag

Avhøres om «Nybræna»

Oslo (NTB): NOAH-lederen, Aileen Hennes i Bergen, vil bli avhørt av politiet i forbindelse med anslaget mot hvalfangstskuta «Nybræna» ved kai i Steine i Lofoten i julehelgen, opplyser politiinspektør Elisabeth Kaas ved Lofoten og Vesterålen politikammer.

Organisasjonen NOAH — for dyrs rettigheter — er en dyrebeskyttelsesorganisasjon. NOAH står for Noas ark. I tv-programmet «Antennetimen» torsdag i forrige uke opplyste Aileen Hennes at hun hadde gitt Sea Shepherd-lederen, Paul Watson, alle opplysninger han hadde bedt om. Paul Watson fortalte i samme program at det var han som hadde forsøkt å senke «Nybræna», og at to utlendinger hadde hjulpet ham.

— Vi er langt fra ferdig med etterforskningen. Vi må innhente opplysninger fra Sverige og USA, og dette kan ta litt tid, sier Elisabeth Kaas. Det er på det rene at Watsons hjelpesmenn var svenske statsborgere.

Sønsteby
Oslo (NTB): Gunnar «Kjakan» Sønsteby er blitt en levende legende fra norsk motstandskamp under krigen. Mandag kunne han feire 75 år, og på en mottakelse ble han hyllet av familie, venner, organisasjoner og representanter for det offisielle Norge med blant andre stortingspresident Jo Benkow, prinsesse Astrid og forsvarsminister Johan Jørgen Holst. — På vegne av det store norske fellesskapet vil jeg takke deg for det du utrettet. Din og min generasjon har en forpliktelse til å bekjempe historieløsheten hos en del av de unge i dag, sa Benkow.

— I hvalens øyne er nordmenn som nazister

Oslo (NTB): — Hvalen taler om de norske hvalfangerne i samme ordelag som jødene omtaler nazistene. I hvalens øyne er det liten forskjell mellom monstrene i Det tredje rike og monstrene bak harpunene, sier Sea Shepard-leder Paul Watson i et brev til avisa Nordlys i Tromsø.

— Lukten av skyld fra norskekysten er allerede en stank i neseborene til Vår Herre, sier Paul Watson, leder for organisasjonen Sea Shepard (Havets gjeter), i et brev sendt til Nordlys via telefaks fra USA.

— Jeg henvender meg til det norske folk som en ambassadør. Ikke en ambassadør for en menneskelig regjering, men som en representant for sjøpattedyrenes nasjon, sier Watson, som altså kan tolke hvalens tale og som kan fastslå at hvalen ikke er uten kunnskaper om den annen verdenskrig. Han forutser at menneskene med det første vil kunne snakke med hvalen, slik mennesker snakker med hverandre.

— I dag er vi helt tett til gjennombruddet for kommunikasjon. Vil vi at våre barn skal få høre hvalene fortelle om at vi var med på den grusomme nedslaktningen av dem?

Watson gjentar at han var med på å senke hvalbåten «Nybræna» i Lofoten 2. juledag i fjor, og han sier at Sea Shepard dermed oppfylte et løfte fra miljøkonferansen i Brasil i fjor sommer om å senke en norsk hvalbåt.

Han kaller alle forskningsrapporter for «humbug» dersom de sier det er biologisk forsvarlig å jakte vågehval. All industri med basis i hvalfangst er for Watson en kriminell handling.

— Derfor var ikke vår aksjon mot «Nybræna» en terroristaksjon, men en antiterroristaksjon, sier han. Han gjentar at han gjerne møter i en norsk rettssal og at han og hans meningsfeller er villig til å fylle alle Norges fengsler om det er nødvendig av hensyn til hvalen.